

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Le.

INSERTIUNI
și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACȚIA
Bulevardul
Regele Ferdinand Nr. 50

ADMINISTRAȚIA
Biroul de ziare I. Martin
Str. Horia No 2.

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Cazul Drului Lupu.

În viața Partidului Național-Tărănesc s'a petrecut săptămâna trecută un eveniment, care este chemat să limpezească situația internă a acestui partid dându-i o mai mare omogenitate și o conducere unitară.

Excluderea Dr-lui Lupu din partidul democrației românești, constituie pentru cei care au adus hotărârea o dovadă de energie și o voință, care întărind disciplina înăuntru, își impun și în afară din ce în ce mai mult, autoritatea.

Trebuie să se știe că Drul Lupu are cei drept unele calități remarcabile dintre cari cea mai esențială este temperamentul său de combatant. — Numai puțin adevărat este că fostul prefect liberal în 1907, unul din întemeietorii partidului muncii, de afemeră durată din 1917, membru al partidului țărănesc, apoi al celui național-țărănesc și acum în urmă, exclus din aceasta, constrâns de sigur la o politică de oportunism pentru a se putea menține, nu a dat dovadă de mare constanță în credințele sale politice. Temeiul pe care își întemeiază acțiunea de viitor, va fi de sigur din ce în ce mai mult politica de intrigă, de exploatare și de seducțiune a celor puțini cari vor putea să se aventuraze pe urmele lui.

Situațiunea drului Lupu de altfel era de mult compromisă într'un partid care lupta pentru biruința democrației, și în care el, în clipe hotărâtoare pentru ideologia noastră, dădea dovadă de șovăiri și de orientări în spre oligarhia liberală.

De sigur că de azi înainte Drul Lupu nu mai poate însemna nimic, pentru regenerarea morală a țării românești, și renegându-și trecutul, de a ci înainte i-a loc printre dușmanii poporului. Prin ce s'a eliminat însingur din falanga marilor luptători, pentru adevărul și dreptatea celor obișnuiți.

„Turcu te bate, Turcu te judecă“.

Înțelesul acestui proverb amintește tristele vremuri deodinioară, pe când păgânul era stăpân peste aceste plaiuri. Eliberarea creștinătății de acest dușman înfricoșat, a umplut inimile tuturor de bucurie cu speranța, că acest proverb va rămâne ca o tristă pomenire.

Trăim în secolul XX, în secolul luminii și al deșteptării popoarelor. Și ca atare faptele tiranice ale trecutului ar trebui să dispară din Dicționarul vremurilor de azi. Ne cuprinde însă o durere, când constatăm, că aceste urgi ale vremurilor au lăsat urme adânci în sufletele unor fi ai țării noastre, cari, prin lucrările lor otrăvitoare, o slăbesc și destramă: căci dorul stăpânirii îi orbește. Și stăpânii de acest dor, folosesc orice mijloc, pentru a satisface vanităților nebunești.

Vor să străpâncască Țara însă îi urasul și ea să poată stăpâni conștient și cu dreptate asupra societății, îi așază în scaune înalte, incredintându-le soarta țării și a neamului. Se repelă sistemul tiraniei trecutului.

Instăpânirea fărădelegilor numai surprinde pe nimeni. Nu mai surprinde nici svârcolirea, de a delătura răul, pentru că fără tegea e un șir de zale ale unui lanț lung, care își are începutul dela cel mai de sus, până la cel mai de jos.

Legea se calcă pretutindenea fără jenă. Stăruința, pentru respectarea ei, însemnează, a te lupta cu vântul. Și apoi cui să se adresezi? Că doară «Turcu te bate, Turcu te judecă».

E nostimă plângerea noastră, a celor de jos. Ne plângem de nedreptate și ilegalitate atunci, când această dătină urâtă s'a sălășluit chiar și în parlamentul țării!

În acest parlament stăpânesc cei mulți pe cei puțini. Nu însă pe baza principiilor, ci pe baza pumnului, de care se împărtășește, cel ce are curajul, de a ridica cuvântul, pentru întronarea legalității și dreptății. Cauți dreptatea? Dar la cine? Au nu «Turcu te bate, Turcu te judecă?»

Țara tace și rabdă. E drept, că și răbdarea își are marginile sale. Aceasta e în firea lucrurilor și vanitoși trebuie să țină socoteala de această. Nu e bine, a ne juca cu focul. Nemulțumirea crește zilnic și nu e în interesul țării, ca această nemulțumire să atingă maximul.

Iubirea de țară mai presus de toate! Prin învrăjbiră oamenii însă nu se manifestă această iubire. Cel ce seamănă discordia, e dușmanul țării și tinde la slăbirea ei, pentru a-o putea stăpâni prin dictatură și tiranie. Lozincă lor e: stăpânim, ori dăcăm! De aici principiul lor ruginit: «Scopul sfințește mijloacele».

Ori cât vom regretă, mentalitatea acestor oameni nu se poate schimba, pentru că nu se pot fabrica din nou. Iar răul încuibat prin ei, nu se poate înlătura prin mijloace de cămpoială, ci prin delăturarea din fundament al acestui sistem putred. Munca și jertfa adusă în acest scop, este jertfa de mântuire a neamului; iar aceasta este cumpăna, după care se măsoară patriotismul individului.

E timpul suprem, ca locul dictaturii tiranice, să-l ia legalitatea, dreptatea și cinstea, iar proverbul: «Turcul te bate, Turcul te judecă» să piară pentru vecie din Dicționarul neamului românesc.

I. G.

Citiți și răspândiți ziarul „Românul“,

FOILETON.

Țipătul Munților

Mă apropiasem de ținta călătoriei mele. Vizitiul îmi arată cu biciul contururile negre ce se desprindeau din negura nopții.

— Acolo în vale e satul, dșorle. . . Vezi-o «Piatra dracului», d'aci dacă mai avem vre-o câți-va pași pân' acolo.

— Ce piatra dracului, l-am întrebat, și'n adevăr 'naintea noastră la marginea drumului vedeam ridicându-se o stană uriașă de piatră amorfă par' că răsărită din pământ.

— D'apoi dșorule, mă lămurii vizitiul, așa se zice pe la noi, că nu alți numai dracii au putără s'o aducă pân'aci în brânci; nu vezi dta, cât e de «mogoșă»! Dându-mi acest răspuns plesni din biciu și dete fugă cailor.

O spaimă necunoscută mă cuprinsese atunci pe un moment. Deh, dacă e «Piatra dracului» a dracului piatră trebuie să fie. . . Mi-se păru, așa în treacăt, că de vre-o patru metri înălțime. Trecând de ea, când și când mai aruncam îndărăt o privire, nu cumva să fi apucat dracii în urma noastră.

. . . Luna tocmai atunci eși din desigur de brazi, când curios priveam înapoi. Umpluse golul cu lumină și din întunec desvălise un tablou romantic. — Piatra poleită de lumina lunii ardea în flacări iar umbra mi-se păru să fi întins un joc diabolic în

juru-i. A fost un peisaj ce se face să-l admiri. Am savurat atunci natura cu toate podoabele, misterele ei, cu toată splendoarea ce te uimește. Lumina se reflectase pe frunzele argintii ale copacilor, pe brazi și până la creștetul dealului. Iar jos, valea, era ca o mare de lumină, în care se scâldea sglobiu seninul albastru. În armonia de culori și lumină piatra, ca un candelabru mareț, părea istorisind lunii, acompaniată de simfonia adânci tăceri despre uriașii de pe vremuri, cari se jucau cu ea ca astăzi copiii cu popicile.

Drumul nostru șerpuia pe coasta dealului și când ducea în sus când în jos. Aici dispăre între brazi și copaci, color reappare. Lumina farului de automobil ce-l întâlnisem în cale, parcă-l aprinse în toată lungimea lui.

Coborând la vale, roțile, sub presiunea frâncii, uriau șgomotos de s'or fi speriat și dracii dela «Piatra dracului». Costițele biete vehicule învechite trosneau atât de înspăimântător de-ți venea să crezi că s'au aninat necurații de ele.

În tăcerea sepulchrală, larma ce-o făcuse trăsura noastră, era grozavă și a trezit din monotonia natura toată. Păsările trezite din somn își scuturau obosite aripelile, săreau din creangă în creangă ca pe urmă, când se potolește șgomotul, să-și continue somnul. Bufnițele, pe unde trecurăm, țipau grozav; țipătul lor răzbitor te făcea să crezi că te așteaptă vre-o nenorocire.

Infrigurat îmi infundasem capul în blană

și când era sașip, trăsura cu un lung țipet se opri în fața unui han. Am ajuns în sat.

Dimineața eși în piață; era tocmai zi de târg. Lumea adunată în grupuri 'naintea magazinelor și prăvăliilor se agită din cauza scumpetei. Un țaran bătrân, cu plete cărunte, eșind din prăvălie se opri locul, impropti ciomagul de părete, își depuse traista încărcată de care atâră și o păreche de opinci și privind-și lung negoțul începu să-l desfacă. Mă apropiasem de el și-l priveam de aproape.

— Tot noi îl purtăm răul, dșorule, — mi se adresă cu o voce blândă — nu și dta până când cu asta? Și îndreptându-se către mine îmi explora fața vrând să-mi descopere gândul. Mi-am vândut astăzi toate bucatele din ambar, ca să pot cumpăra, uite, astea. . . și arată traista. Până când, ce zici dșorule?

— Până când, — repetasem, până nu veți alege în casa țării oameni, cari să vă vrea binele. . . răspundeam oftând.

— Apoi pe cine să-l alegem, — mă întrebă, — alesărăm noi pe mulți, dar noi, să mă ierțiți, tot aceia am rămas ce-am fost. Spusu-ne-au să alegem pe asta, ăla că e mai bun ca celalți, d'apoi din atâtea câte ne-au spus, popă să fi și nu te ști desmetici. . . Toată lumea își bate joc de noi. Nu ne mai poartă grija nimenea, ca și cum nici n'am fi pe lume. Nime, nime în lume. . .

(Va urma.)

Ponegrirea României în străinătate.

Din Paris primim știri că jidani veniți prin contrabanda de peste Nistru și încetățeniți cu acte false date de rabini jidani din Basarabia după ce s'au bucurat de toate drepturile de cetățean român și-au exonerat diferite burse și schimburi favorabile prin intervenția rușinoasă a politicianilor basarabeni mituiți au plecat în Franța unde nu mai încetează atacurile mincinoase calomniile contra statului român. Ne acuză cu fel și fel de prigoniri pogroame cari n'au existat. În 2 Februarie anul acesta au ținut adunări publice în Paris. În aceste adunări nu injură ne ponegresc ne descriu în nește culori de tot triste pare că am fi nește triburi sălbatice. Ne întrebăm pentru ce aceste atacuri mincinoase? Mai nou jidani din America au început la fel o campanie murdară de ponegrire poporului român care în loc de a îi lăsa ca bolșevicii din Rusia să fi aruncat sute de mii de jidani în Nistru i-a primit pe pământul românesc dându-le toată posibilitatea ca să se înbogătească pe spinarea noastră să ne exploateze și să stoarcă și măduva din oasă a țaranului român. Iată Dlor miniștri și Dlor senatori și Dlor deputați răsplătați umanității cu care tratați Dvoastră pe acest popor jidovesc care acum ne-ar stârpi dacă ar avea putința. Nu credeți Dlor că trebuie să mai încetați cu indulgența Dvoastră față de aceste năpărce? Nu credeți că e timpul suprem ca pe acești bărfitori ai României să-i puneți în botul pe labe să-i dați afară din iubita noastră patrie unde au intrat în mod fraudulos fără drept de-a rămânea aici.

Nu credeți că trebuie să luați cele mai severe măsuri față de elementele aceastea distrugătoare cari demoralizează toate popoarele în mijlocul cărora trăesc. Trebuie

să înceteze odată indulgența față de acești nemernici. Sufletul celor 800.000 de morți în războiul mondial pretinde dela Dvoastră ca să apărați cu sfintenie pământul cucerit cu viața lor dând peste graniță pe toți aceia cari cutează ca la noi în țară să ne batjocorească.

La adunările din Franța și America nu spun acești mizerabili fraudele contrabandele mituirile ce le fac la noi în țară dela 1918 încoace în dauna poporului român. Nu amintesc nimica de comploturile bolșevice de atentate puse la cale de ei. Nu vorbesc de asasinul Max Goldstein de cazul de la Telenești unde au rupt drapelul național și au bătut pe români în ziua de 10 Maiu. Dacă faceți paraziți au de suferit pogromuri la noi în țară (bare-mi de-ar fi așa să se satură de minciuni) pentru ce nu părăsesc țara noastră pentru ce vin tot mai mulți de peste Nistru din Polonia și din Galizia?

Desigur că adunările de ponegrire din Franța și din America sunt puse la cale de jidanii noștri cari trăesc la noi în țară pentru a ne discredită înaintea străinătății ca astfel fiind discredități să întâmpinăm fel și fel de greutăți financiare ca ei să poată să ne speculeze și mai mult.

Guvernului și parlamentului îi zicem ca să înceapă cât mai îngrabă o contraacțiune în străinătate lămurind pe deplin opinia publică străină despre starea faptică a lucrurilor și dând să se știe ce plăgi și ce dezastre sunt jidanii la noi în țară. Jidanilor le spunem pentru ultima oară dacă nu le place să se curățe dela noi, iar, dacă rămân să nu mai încerce acțiuni de ponegrire în străinătate căci să va umplea cupa de suferințe și a poporului român odată, atunci însă va fi vai de ei.

Cine sunt cei cari ne colomniază?

De câțiva timp ne este dat să auzim la adresa țării noastre o sumedenie de calomni, despre atrocitățile ce fanteziile bolnave, ale câtorva domni — chiar savanți dela Paris — le inventează ca s'ar comite la noi.

Știm că suntem prieteni și aliați ai Franței, față de care ne leagă o sinceră iubire împreună cu respectul ce-l datorăm sorei mai mari latine. Da, dar nu Franța adevărată ne colomniază, cei cari debitează aceste minciuni sunt și dușmanii Franței, față de cari țara cea mai civilizată a lumii, duce o luptă surdă.

Adevărata Franță, patriotică și creștină luptă împotriva celeilalte Franțe liber-cugetătoare, luptă împotriva doctrinei anarhismului, care urmărește răsturnarea ori cărei moralități în concepția creștină și care își are obârșia în partea semită a teoriilor socialiste.

Libera-cugetare fatalmente te duce la antipatriotism, după cum patriotismul te duce la creștinism. Dürkheim, Lévy-Brühl, Rauh, Léon Blum, Reinach, Cachin etc. sunt cei mai mari dușmani ai moralei creștine, dar sunt și foarte puțin francezi — toți sunt ovrei. Faimosul Léon Blum, ovreu veritabil, după legea divorțului, anunță legea hunului plac în iubire.

Sunt, zice Dl Léon Blum, în viață două perioade: cel poligamic, care merge de la 20 la 35 de ani și cel matrimonial dela 35 până la moarte. Bărbatul și femeia, până la 35 de ani trebuie să se bucure de viața sexuală, să aibă amanți și amante să petreacă după înțelesul rău al cuvântului, să se istovească în plăceri licolose și apoi se poate căsători. Din nenorocire i-a secundat în această morală și câțiva scriitori de seamă ai Franței. Ce-i altceva asta decât revolta semitismului față de poruncile bisericii creștine.

Familia este aceea la temelie a căreia sapă semitismul și legile aceste distrugătoare le pregătește elementul ovreiesc pentru a

găti nimicirea statelor naționale și creștine. Pentru ce sunt ei prietenii Moscovei? Pentru că morala lor a triumfat deja acolo și efectele ei destructive și-a găsit răsunetul. Asta o urmăresc ei și la noi și de câteori ne este dat să parăm loviturile cutărui anarhist slujbaş al Moscovei, tipă în numele umanitarismului, despre teroarea albă și atrocitățile ce sunt la noi.

Nu sunt periculoși decât prin vestea rea ce ne fac înaintea naivilor și acelor cari nu cunosc ce urmăresc aceste specimen. Statele cele mai democratice cum sunt Anglia și Elveția, au închis granița acestor «reprezentanți ai umanității». Trebuie să procedem și noi la fel.

Lipsa de lucru în Arad.

În zilele acestea s-a prezentat înaintea Duii primar și a Duii prefect al județului o delegație din partea muncitorilor fără lucru cerând sprijinul material al Primăriei și al județului. Această delegație care s-a compus din minoritari a uitat însă sau mai bine zis n'a voit să ceară o altă soluție pentru a le veni în ajutor. Delegația trebuia să ceară ca să se execute ordinele ministeriale cari prevedeau ca muncitorii străini să fie trimiși în țarilor de unde au venit ca să poată intra în lucru cetățeni români. Știm cu toți și cred că autoritățile în drept știu și mai bine că cele mai multe întreprinderi străine au înlocuit muncitorii cari erau cetățeni români cu cetățeni străini rămânând aceștia ffara lucru. Pentru a înceta această stare ilegală cetățenii români și mai ales Românii sunt datorii la cere dela autoritățile în drept ca toate întreprinderile străine să concedieze imediat toți muncitorii străini trimițându-i în țara de unde au venit și locurile lor să le ocupe muncitorii români și cetățenii români.

Domnilor, trei feluri de mâncări la amiază

2 reluri seara abonament 1200 Lei, pentru funcționari 1000 Lei. Rog sprijinul Dv. Maria Ponta Strada Teodoriu 4.

Cronica săptămânii.

Accidentul suferit de vaporul «Impăratul Traian», ne dă prilej să ne amintim din acest colț din extremul apus al țării, că la margine de răsărit avem o mare. Altfel poate nici nu știam, că țării acesteia, pentru ca într'adevăr să nu-i lipsească nimic din tot ce-i poate înzeștra, natura i-a dăruit și unul dintre acele mijloace de progres, și civilizație, prin cari, Roma și Cartagina, Venezia și Spania au stăpânit vrămurile lor.

Valurile fugoase, pe drumuri de oglinzi albastre deschid înspre infinit un colț de perspectivă, ce înalță și în acelaș timp aruncă'n suflet senzații de tulburătoare misterii.

Noi, din mijlocul ogoărelor întinse printre care se pierd «sălășurile» chiabure, ne simțim legați de drumuri sure și punctate cu «duzi». Totuși e bine să știm că o neprețuită comoară națională ne întinde și marea. O știm măcar atunci, când în furia ei, înciudată își tipă tumultul forțelor în văzduh, cerându-și tributul de jertfă.

Alunecând surd și în cadența ritmului mecanic, vagonul mortuar, purtând învelişul pământesc al aceluia care a fost Traian Grozăvescu, a fost întâmpinat de orașul nostru, cu acea emoție, pe care ti-o dă misterul morții, în fața unei pierderi neînțelese. Am simțit cum închide în sine o viață de o fastuoasă rezonanță, și un actor dintre aceia cari sunt regii sufletului omenesc.

«Spre Lugoj». — Și privind hăul de întineresc ce se căsca în fața noastră din tăcerea vagonului pe jumătate înțredeschis, ne-a copleșit înțelesul drumului tragic, pe care venea răsăfatul artist, spre a se înfrăți pe vecie cu pământul ce l'a cunoscut în copilărie, i-a legănat visurile și în care de-acum înainte va dormi împăcat și cu gloria ce îi era logodnică adevărată, și cu omenirea căreia, îi aparținea incontestabil.

Dar noi, nu ne-am putut reține lacrimile...

Ateneul poporal „Casa Națională din Arad-Pârneava

— O inițiativă bine venită. —

La străduințele vrednice de toată lauda a d. d. Preot-prof. Caius Turicu, prof. Nic. Bâru, etc., avem deosebită bucurie de a vedea înființarea unui nou institut cultural rom. în orașul nostru, sub numele de «Ateneul poporal C. N.» din Arad-Pârneava.

Azi, când politicianismul steril se mărginește numai la propagarea urei printre cetățeni, inițiativa luată de către întemeietorii acestui Ateneu, a cărui menire este de a contribui într-o largă măsură la ridicarea nivelului intelectual al suburbiilor orașului nostru, este bine venită.

După alegerea comitetului, în fruntea căruia a fost desemnat prin aclamațiuni dl Preot-prof. Caius Turicu, ca președinte al Ateneului, a dlui prof. N. Bâru ca președ. secției muzicate, P. Dehelean secretar gral, etc., dl președ. C. Turicu într-o frumoasă cuvântare mulțumește întregii adunări pentru concursul acordat și o asigură de continuitate.

Suntem în așteptare să vedem, dacă conducătorii cari stau în fruntea Ateneului vor ști să apere această fragedă instituție culturală de contogioasă boală socială.

În cazul acesta, urăm spor la muncă.
Rep.

Cine vrea să petreacă și să mănânce bine, să viziteze restaurantul și Cafeneaua, „Pipa-Mică” care posedă instalațiuni moderne în Piața Peștelui No. 13. — Abonament pt. prânz și cină 1200 lei lunar, menu prânz și cină lei 30. — Rog concursul On. public.

Buchete ocazionale

flori în borcane și cununi de flori este cea mai ieltină sursă la Kollár Maria, prăvălie de flori în Strada Brătianu No. 11. în fața postel. oooo

Funeraliile lui Traian Grozăvescu

Doliul la Viena. — La Budapesta. — Sosirea în țară. — La Arad Timișoara. — La Lugoj. — Catafalcul. — Inmormântarea.

Viena orașul muzicei, a fost profund impresionat de sfârșitul tragic a lui Grozăvescu. Dovadă a marelui popularității de care se bucura acolo, Traian Grozăvescu, o constituită ceremonia funerară, care a avut loc la plecarea în spre țară a rămășițelor pământești ale marelui cântăreț.

Din prilejul trist al despărțirii publicului de către favoritul său, în ziua de 19 Febr. a. c. acesta a ținut să asiste în număr impunător la desfășurarea ceremoniilor.

În jurul clădirii numite „Allgemeine Krankenhaus” unde era așezat sicriul cu ore întregi înainte, publicul staționa pe trotuar inundând străzile din apropiere. — În curtea clădirii au luat loc familia defunctului și autoritățile printre cari consulul României, delegații operei, reprezentanții artiștilor dramatici și alții.

Intrarea în capelă era acoperită cu draperii negre.

Serviciul religios a avut loc la orele 4 fiind oficiat de către părintele Imbroane, asistați de încă doi preoți. Răspunsurile au fost date de către Corul Operei.

Discursuri

După cuvântarea părintelui Imbroane, dl Mitilineu, ministrul României, la Viena, vorbește în numele guvernului român, spunând între altele că poporul Românesc a pierdut una dintre podoabele sale în Traian Grozăvescu care a fost un credincios și iubitor fiu al țării sale. Directorul Operei Populare dl Frischler vorbește deosebit de călduros și emoționant pentru strălucitul interpret al lui Bajazzo. Un student a vorbit în numele societății academice „România Jună”

Au depus coroane

Directorul General al Teatrelor, directorul Operei, d-Schalk, soliștii Operei, corul și baletistele Operei, profesorul universitar Aransky, societatea sportivă „Rapid”. O coroană, ce venind din partea soției criminale purta inscripția: „Adânc disperată a ta Nelly”

La Operă

Cortegiul funebru în drum înspre gară parcurgând Ring-ul s'a oprit pentru ultimă oară în fața operei în semn de adio-ul pe care artistul și-l lua dela rampa ce i-a consacrat talentul. Fiind salutat pentru ultima oară de corul operei, sicriul a fost apoi transportat la gară.

La Budapesta

Unde faima lui Grozăvescu pătrunsese de mult s'au făcut rămășițelor lui onoruri militare. — iar adjutantul regentului Horthy a depus o coroană pe sicriu.

În țară la Arad

Dar de unde a început cu adevărat doliul general, a fost granița României. Venind prin Curtici, vagonul mortuar a sosit în Arad Duminică 20 Februarie la ora 6 seara. Întru întâmpinarea lui au eșit la gară numeroși intelectuali din orașul nostru în număr de câteva sute. Prefectura județului și primăria orașului, au depus câte o coroană, după ce dl prefect V. Boneu și dl primar Anghel s'au prezentat dnei Grozăvescu mama cântărețului, spre a exprima condoleanțele populației.

Sub durata staționării în gară a vagonului, părintele Dr. Popovici, a oficiat un scurt serviciu religios, după care dl deputat Constantin Nedelcu compatriot al defunctului a rostit câteva cuvinte bineșimțite. Dsa a arătat între altele că dela moartea tragică a lui Aurel Vlaicu țara românească, nu a mai avut de îndurat o pierdere atât de tragică și ireparabilă.

În numele societății culturale Astra, a vorbit d. Ascaniu Crișan directorul liceului de stat din localitate.

La Timișoara

Vagonul mortuar a fost declanșat urmând să fie atașat trenului de ora 7 Luni dimineața. Peste noapte sicriul a fost așezat în sala de recepții a gării, fiind păzit de o gardă de onoare.

După serviciul divin, oficiat de către protopopul Dr. P. Tucra a vorbit primarul orașului, dl Dobosan.

În orașul său natal

Corpul neînsuflețit al artistului, a fost așezat în rotunda Teatrului. Întreg parcursul drumului dela gară până la Teatru s'au arborat steaguri de doliu iar prăvăliile au fost închise. La catafalcul e un pelerinaj neîntrerupt. Mulțime de țărani veniți din împrejurimi, și intelectuali din toată țara au venit să dea un ultim salut marelui artist.

Miercuri la orele 2 în prezența unei mulțimi de 10.000 a avut loc la Lugoj ceremonia înhumării. Serviciul divin a fost oficiat de către protoiereul Dr. Popovici asistat de încă patru preoți.

Răspunsurile sunt date de către corul cunoscutului maestru Vidu.

Prefectul județului, în numele guvernului, ca și în acela al populațiunii bănățene, ia rămas bun dela cântărețul, care a fost o podoabă a Banatului.

Dl Caius Brediceanu în numele publicului românesc Ion Marin Sadoveanu, în numele ministrului artelor, dl Avram Imbroane în numele asociației corurilor și fanfarelor din Banat, iar deputatul Iosif Willer în numele unguilor rostesc câteva cuvinte de rămas bun.

Cortegiul s'a format apoi în frunte cu nenumerosele coruri, urmând carul mortuar și patru care de cununi. Sicriul era urmat de mama și rudele marelui dispărut apoi delegația operei din Cluj, autoritățile și un public numeros.

La cimitir

A mai vorbit dl Tiberiu Brediceanu, în numele compozitorilor români, și un reprezentant al corului Doina din Timișoara.

După încheierea serviciului religios corpul neînsuflețit al lui Grozăvescu a fost coborât în pământ în fruntea ariei „La dona e mobile” din opera Rigoletto executată de societățile filarmonice din Lugoj.

La acest trist ceremonial orașul nostru a fost reprezentat printr-o delegație compusă din domni Constantin Teodorescu profesor, Dr. Emil Veliciu avocat consilier comunal, Ștefanuț Sabin secretarul primăriei, Atanasie Lipovan, Camil Beleş, Guleș și alții.

Conferințele dela Scola Comercială Superioară.

Vineri, 18. crt. a avut loc o a doua conferință a Dnui V. Suci, directorul școlii, în cursul căreia Dsa a vorbit despre începuturile electricității. Plecând dela Thales 600 ani a Ch., conferențiarul arată cari au fost începuturile, descoperirile în domeniul electricității — insistând asupra epocii lui B. Frankin — până la anul 1800. Dl Suci prezintă câteva experiențe și încheie vorbind despre foloasele descoperirilor în domeniul electricității făcut în cei 2400 ani dinaintea revoluției franceze.

În seara zilei de 22 crt. a ținut o conferință în localul Școlii Comerciale și tot în favoarea comercianților și întreprinzătorilor Români Dl prof. I. Candace, membrul organizațiunii noastre, vorbind despre „Vegetația României și organizarea muncii agricole.”

Acastă conferință a fost introdusă prin arătarea situației geografice a României și prin menționarea tuturor factorilor cari influențează vegetația acestei țări.

După această introducere conferențiarul împarte suprafața țării în zone de altitudine, vorbind despre fiecare în parte, arătând plantele ce se produce fiecare zonă și indicând politica economică ce trebuie dusă pt. punerea în valoare a suprafeței productive a României. I. T.

Cine cumpără mobile,

nu-i va părea rău pentru osteneală vizitând depozitul fabricii de mobile Klug, Aradul-nou

„Salvarea” face speculă ?

Un cetitor distins din Chișineu ne pune în cunoștință de cauză asupra felului cum automobilul de salvare înțelege să servească marea publică.

Fiind chemat automobilul la un rănit, care numai printr-o intervenție chirurgicală sergentă, făcută la spital s'ar fi putut salva s'a ocrut decâtre Oficiul de Salvare suma de 5000.— Lei, care să fie depozitată anticipat, drept garanță că cheltuielile de transport ale automobilului vor fi acoperite.

Chiar depunându-se această sumă, automobilul chemat la ora trei după amiază se prezintă la Chișineu aiba la ora șase și jumătate, fără medic însă. Cu toate acestea la sosirea în Arad se prezintă spre achitare o factură în sumă de 3400 Lei.

Revoltat de asemenea procedee cetitorul nostru se întreabă dacă după toate acestea, societatea de salvare mai poate fi considerată ca o instituție filantropică.

Informațiuni.

— A murit Georges Brandes, estetik și critic dancz. Deorigină semit a fost tipul rasei din care se trăgea. Fără să fi produs nimic propriu, prin priciniile ce le-a legat ca și prin exploatarea marilor talente pe care le-a știu impune, a fost unanim apreciat, recunoscut în apus. Moare în vârstă de 85 ani.

— În Jugoslavia a bântuit un puternic cutremur de pământ, care deși nu a avut proporțiile ridicare de unele știri exagerate a produs mari stricăciuni cu deosebire în regiunea orașului Serejevo.

— Fostul secretar din Siria Petru Mioc a fost condamnat la șase luni închisoare pentru fals în acte private. A făcut apel.

— Balul Cavaleriei din 19 Februarie care a avut loc la Hotelul Central, a fost foarte reușit. Se spune totuși că nu s'ar fi dansat românește. Ceace noi nu credem.

În 25 Februarie Dl Victor Eftimiu reprezintă în orașul nostru cunoscuta a pretă principală pe Dna Agepsina Macri. pretă principală pe Dna Agepsina Macri.

— Grozăvescu a fost asigurat, pentru suma de 10.000 dolari la asociația de asigurare Fönix din Viena. Această asigurare a fost făcută în favorul soției criminale, astfel că și deaci se poate vedea câtă grijă și atenție avea marele artist pentru soția sa, care totuși s'a dovedit nedemnă de asemenea gesturi.

— Clubul Sportiv „Voința-Victoria își ține adunarea generală anuală la data de 27 Februarie ora 10 în sala Primăriei.

— Peste 8300 e numărul locurilor vacante în învățământul primar din țară. Cea mai mare lipsă se simte în Basarabia. Această este o stare de lucruri confirmată oficial cu date statistice. E posibil asta, atunci când s'au cheltuit sute de milioane pentru construirea localurilor de școală, cari azi stau goale? Și mai avem nevoie noi de licee filozofice?

Aduc la cunoștința onor. public, că

vestitul atelier de faurie

al defunctului meu soț îl contină p în dl Badar Gabor care a fost ajutorul soțului meu timp de 22 ani. Garantez că ori-ce lucrări în această meserie vor fi executate în cele mai perfecte condițiuni. Văd. lui Ioan Majoros Str. Dorobanților 31.

AVIZ

Ioan Mănușiu și-a mutat atelierul în Strada Mă rășești No 6, unde primește comenzi de confecțion de pălării bărbătești nou! și repară cele vechi

Fără desfacere totală,

cu prețuri foarte reduse se pot obține: ciorapi pentru copii dela 15 lei, ciorapi pentru bărbați dela 22 lei, ciorapi de mătăsă dela 95 lei. Swellere, vestoane, Pulovere, cămăși bărbătești ect.

La Ludovic Klein, Strada Metianu No. 11.

Lucrări de curelar execută pe lângă cele mai ieftine prețuri GEHL ION curelar, în fața bisericei izraelite.

Producția „Societății teologilor” la Pâncota.

În ziua de 6 I. c. comuna noastră a avut un prilej de animație și însuflețire națională.

Acești vrednici tineri sub conducerea măiestră a conducătorului I. Lipovan au cântat (conform programei) răspunsurile la sfânta liturgie cu o rară dibăcie și adevărat simț artistic.

La finea st. liturgiei dl. dir. seminarial Dr. T. Boliș, sub a cărui conducere au venit teologii în comuna noastră a ținut o frumoasă și convingătoare predică despre «credință» argumentând în modul cel mai inteligibil, «că ce e credința? și ce înseamnă a crede?»

După amiază la oarele 3 s'a dat o producție separată pentru opor în încăperile dela «Casa Culturală» din loc, executându-se mai multe cântări naționale, iar dl. prof. teol. Dr. A. Popescu a vorbit în mod sugestiv și captivant despre rolul femeii (române).

Partea cea mai frumoasă a programei s'a executat la producția de a doua seară când în număr frumos a participat întreaga inteligență rom. din Pâncota.

Petrecerea această aranjată în sala mare a «Hotelului Dacia» cu programul ei variat a servit ca un excelent prilej de manifestare a voioșiei și peste tot și înălțare sufletească în aceste momente de libertate națională.

Au excelat cu deosebire acești tineri prin prica frumosul cântec «Ce te legeni Codrule» și pieza «Străbunii». Prin cea din urmă, că și cum ai vedea a ceea ce se desfășură lupta aprigă între Daci și Români cu peripețiile ei din primul război, des-

fășurarea acestui act în costumele vechi de soldați; dace și romane: ne-au transpus în era de viață a acestor puternice popare mai înainte cu aproape 2000 ani.

Reușita a fost peste așteptare: atât morală cât și materială pentru ce mențione deosebită merită corpul didactic primar de stat din loc și preoșimea fără deosebire pentru intențiva propagandă făcută în această direcție.

Caut profesor de limba română, pentru lecțiuni de schimb în limba germană — Adresa la administrație.

Simeon Klein si-a mutat

prăvălia de pălării pentru dame și bărbați din Piața Avram Iancu No. 21

In Strada Eminescu No. 3 in localul Soția lui Vidor.

Intrarea la Soția lui Vidor in acelaș loc.

Cel mai frumos vopșeste și curăță

Iosif Fick, institut de vopșit stofe și curățire chimică. Arad, Strada Crisan No. 9. —

INDUSTRIAȘII, LUCRĂTORI ÎN PIELE

în interesul propriu, se aprovizionează cu maserul de piele, pingele și pentru pantofărie la **Sebastian Tafrov comerciant de piel** în Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 62. (lângă tranvaiul Podgoria) unde se pot obtine mărfuri de prima calitate, pe prețurile cele mai reduse. Serviciu prompt. Tăietură cu acelaș prețu care se vând și bucățile întregi

Aviz Am onoare a aduce la cunoștința Onor. Public, că în Arad, în Strada Unirei 13. **am deschis o casă-vipt** unde se pot găsi permanent cele mai bune mâncări de casă și la stradă: Prânz 25 Lei. Cină 20 Lei. — Se primesc abonenți. — Rog sprijinul Onor. Public. Văd. lui Ștefan Eberlein.

„VICTORIA”

Institut de Credit și Economii Societate pe Acții.
Fondată la anul 1887.

Sediul Central: Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. || Secția comercială și devize: Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 29. — Telefon: 330, 520 și 860.

Sucursale: Chișineu-Criș, Șiria, Ineu, Radna, Rovine (Pecica) și Buteni - **Exposituri:** Săvârșin și Grăniceri (Otlaca).

Capital societar și fonduri proprii Lei 50,000.000
Resurse Lei 400,000.000.

Execută totfelul de operațiuni bancare.
Primește depuneri spre fructificare în Lei, Dolari ori alte valute străine, pe libele și în cont-curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Țară și corespondenți în toate centrele mari ale lumii.

Bancă autorizată pentru operațiuni de devize.

Intreprindere proprie „NORA” fabrică de mături și perii în Arad.